

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 589/2017-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. októbra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval

- sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], všetci zastúpení advokátom Mgr. JUDr. Zoltánom Perhácsom, PhD., Tichá 45, Bratislava, vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 10 ods. 2, čl. 13, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

a) postupom Špecializovaného trestného súdu (pôvodne Špeciálneho trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica) v konaniach vedených pod sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463 a sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464 a príkazom na použitie informačno-technických prostriedkov zo 14. septembra 2008 a v konaní vedenom pod sp. zn. BB-3 T 30/2013 a jeho rozsudkom zo 16. septembra 2015 a

b) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 6/2016 a jeho rozsudkom z 10. novembra 2016, ako aj

- sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. JUDr. Zoltánom Perhácsom, PhD., Tichá 45, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 10 ods. 2, čl. 13, čl. 36 ods. 1

a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

- postupom Špecializovaného trestného súdu (pôvodne Špeciálneho trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica) v konaniach vedených pod sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463 a sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464 a príkazom na použitie informačno-technických prostriedkov zo 14. septembra 2008 a v konaní vedenom pod sp. zn. BB-3 T 30/2013 a jeho rozsudkom zo 16. septembra 2015, a takto

r o z h o d o l :

1. Veci vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 56/2017 a sp. zn. Rvp 57/2017 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 56/2017.

2. Sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]
o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 11. januára 2017 doručené sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorými namietajú:

- porušenie svojho základného práva „na ochranu súkromia“ podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), resp. čl. 10 ods. 2 a čl. 13 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny a základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, resp. čl. 38 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na ochranu súkromia podľa čl. 8 ods. 1

a 2 dohovoru a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru postupom Špecializovaného trestného súdu (pôvodne Špeciálneho trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica) (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463 a sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464 a príkazmi na použitie informačno-technických prostriedkov zo 14. septembra 2008 a

- porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na ochranu súkromia podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BB-3 T 30/2013 a jeho rozsudkom zo 16. septembra 2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 6/2016 a jeho rozsudkom z 10. novembra 2016.

Dňa 10. júla 2017 bola ústavnému súdu doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva „na ochranu súkromia“ podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy, resp. čl. 10 ods. 2 a čl. 13 listiny, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny a základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, resp. čl. 38 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na ochranu súkromia podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463 a sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464 a príkazmi na použitie informačno-technických prostriedkov zo 14. septembra 2008.

Ústavný súd uznesením sp. zn. PLS. ÚS 19/2017 z 20. septembra 2017 v záujme hospodárnosti konania spojil sťažnosti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vedené pod sp. zn. Rvp 1239/2017 a sp. zn. Rvp 56/2017 na spoločné konanie z dôvodu ich skutkovej súvislosti v časti, ktorou namietajú porušenie svojich označených práv podľa ústavy, dohovoru a listiny postupom špecializovaného trestného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463 a sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464 a príkazmi na použitie informačno-technických prostriedkov zo 14. septembra 2008.

Uznesením sp. zn. PLs. ÚS 21/2017 z 20. septembra 2017 ústavný súd v záujme hospodárnosti konania spojil aj sťažnosti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vedené pod sp. zn. Rvp 58/2017 a sp. zn. Rvp 56/2017 na spoločné konanie z dôvodu ich skutkovej súvislosti.

Ústavný súd skôr ako poukáže na argumentáciu sťažovateľov a sťažovateľky odôvodňujúcu porušenie ich označených práv, považuje za potrebné uviesť, že sťažnosti sťažovateľov ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], pozn.) sú úplne identické. Pokiaľ ide o sťažnosť sťažovateľky, táto je s menšími odchýlkami totožná so sťažnosťami sťažovateľov len v časti, v ktorej namietajú porušenie svojich označených práv podľa ústavy, dohovoru a listiny postupom špecializovaného trestného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463 a sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464 a príkazmi na použitie informačno-technických prostriedkov zo 14. septembra 2008.

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovatelia boli napadnutým rozsudkom špecializovaného trestného súdu zo 16. septembra 2015 okrem iného uznaní za vinných:

- sťažovateľ [REDAKOVANÉ] v bodoch I, II, III, IV a V rozsudku z pokračovacieho zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, v bodoch I a V rozsudku v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona,

- sťažovateľ [REDAKOVANÉ] v bodoch II, III, IV, VI, VII a VIII rozsudku z pokračovacieho zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, v bodoch II, III, IV, VI, VII rozsudku spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a v bodoch VI a VII rozsudku v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona, v bodoch VI a VII rozsudku spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona,

- sťažovateľ [REDAKOVANÉ] v bodoch IV, V, VII a VIII rozsudku z pokračovacieho zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, v bodoch IV,

V, VII rozsudku spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, v bodoch V, VII a VIII rozsudku v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona, v bodoch V a VII rozsudku spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, za čo bol každému zo sťažovateľov podľa § 329 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. j), § 37 písm. h) a § 41 ods. 1 Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere päť rokov a šesť mesiacov nepodmienečne a podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona boli na výkon uloženého trestu zaradení do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona špecializovaný trestný súd sťažovateľovi uložil aj peňažné tresty v sume 200 € (██████████, pozn.), 350 € (██████████, pozn.) a 500 € (██████████, pozn.) a podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažných trestov mohol byť zo strany sťažovateľov úmyselne zmarený, uložil im aj náhradné tresty odňatia slobody v trvaní dvoch mesiacov (██████████, pozn.), troch mesiacov (██████████, pozn.) a štyroch mesiacov (██████████, pozn.).

Podľa § 61 ods. 1 a 2 Trestného zákona bol sťažovateľom uložený tiež trest zákazu činnosti vykonávať funkciu colníka na päť rokov.

Najvyšší súd napadnutým rozsudkom z 10. novembra 2016 podľa § 321 ods. 1 písm. d) a e) a ods. 2 Trestného poriadku rozsudok špecializovaného trestného súdu zo 16. septembra 2016 v odsudzujúcej časti zrušil vo výroku o vine, a tým aj vo výroku o treste a na podklade § 322 ods. 3 Trestného poriadku sťažovateľov uznal za vinných:

- ██████████ v bodoch I, II, III, IV a V rozsudku z pokračovacieho prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a v bodoch I a V rozsudku v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona,

- ██████████ v bodoch II, III, IV, VI, VII, VIII rozsudku z pokračovacieho prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a v bodoch VI, VII rozsudku

v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona,

- [REDACTED] v bodoch IV, V, VII, VIII rozsudku z pokračovacieho prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, v bodoch IV, V a VII spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a v bodoch V, VII a VIII rozsudku v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona, v bodoch V a VII spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, za čo im uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona najvyšší súd sťažovateľom uložil aj peňažné tresty v sume 200 € ([REDACTED], pozn.), 350 € ([REDACTED], pozn.) a 500 € ([REDACTED], pozn.) a podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažných trestov mohol byť zo strany sťažovateľov úmyselne zmarený, uložil im aj náhradné tresty odňatia slobody v trvaní dvoch mesiacov ([REDACTED], pozn.), troch mesiacov ([REDACTED], pozn.) a štyroch mesiacov ([REDACTED], pozn.).

Podľa § 61 ods. 1 a 2 Trestného zákona bol sťažovateľom uložený tiež trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu zamestnania, povolania, funkcie alebo takých činností, ktoré sú spojené s výkonom právomoci verejného činiteľa vo výmere päť rokov.

Zo sťažnosti sťažovateľky a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola rozsudkom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 28/2012 z 11. mája 2017 právoplatným 26. júna 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodená spod obžaloby v bode 1, 2 a 3 pre skutky právne kvalifikované ako zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa formou spolupáchatelstva podľa § 20, § 326 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré bola obžalovaná. Sťažovateľka z dôvodu spresnenia informácií uvádza, že prokurátor tento rozsudok nenapadol opravným prostriedkom.

Sťažovatelia a sťažovateľka uvádzajú, že počas celého prebiehajúceho trestného konania v ich veciach namietali nezákonnosť príkazov (rozhodnutí) na použitie informačno-technických prostriedkov, na základe ktorých boli vyhotovené nezákonné obrazovo-zvukové záznamy, ich prepisy a preklady, avšak márne.

Sťažovateľka k veci uvádza, že v rozsudku okresného súdu je na strane 12 uvedené:

„... Podľa názoru súdu, títo obžalovaní nespáchali svojim konaním trestné činy a to s prihliadnutím na to, že odposluchy, resp. kamerové záznamy neboli vykonané v súlade so zákonom...“ Tento rozsudok okresného súdu sa odvoláva aj na rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T 42/2014 z 8. septembra 2016, ktorý v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 8 To 148/2016 z 13. marca 2017 nadobudol právoplatnosť 13. marca 2017, pričom spoločným menovateľom tohto rozsudku okresného súdu a rozsudku okresného súdu, ktorým bola oslobodená spod obžaloby prokurátora v otázkach tajného sledovania, *„sú tie isté (zhodné) príkazy na použitie informačno-technických prostriedkov, navyše na začiatku prípravného konania išlo o spoločnú trestnú vec všetkých colníkov, ktorí v priebehu prípravného konania boli postupne vylúčení na samostatné konania“*. Z rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T 42/2014 z 8. septembra 2016 vyplýva, že okresný súd *„uvedené príkazy na vyhotovovanie obrazových zvukových a obrazovo-zvukových záznamov považoval za nezákonné...“*, pričom s týmto názorom okresného súdu sa stotožnil aj Krajský súd v Košiciach, ktorý rozhodoval o dovolaní proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T 42/2014 z 8. septembra 2016. V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje aj na rozsudok okresného súdu sp. zn. 3 T 135/2014 z 26. januára 2016, ktorý v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 7 To 48/2016-606 z 8. júna 2016 nadobudol právoplatnosť 8. júna 2016, v ktorom okresný súd napadnuté príkazy na použitie informačno-technických prostriedkov tiež považoval za nezákonné.

Sťažovatelia v úvode svojich sťažností považujú za potrebné zdôrazniť, že *„v tejto sťažnosti v konaní pred ústavným súdom namietam výlučne (izolovane, jedine) nezákonnosť v petite označených príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov“*. Zároveň poznamenávajú, že keďže dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok možno podať len proti taxatívne uvedeným rozhodnutiam, *„medzi ktoré zjavne nepatrí rozhodnutie (príkaz) na použitie informačno-technických prostriedkov“*, nemohol v tomto prípade využiť inštitút

dovolania, a preto „zásadu subsidiarity v konaní pred ústavným súdom považujem za splnenú“. Obdobne tento názor zastáva aj sťažovateľka vo svojej sťažnosti.

Sťažovatelia k veci ďalej uvádzajú, že 25. novembra 2008 sa začalo ich nezákonné trestné stíhanie na základe nezákonných príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov. Napadnuté príkazy na použitie informačno-technických prostriedkov podľa názoru sťažovateľov nespĺňajú „viaceré elementárne, pritom zákonom striktné vyžadované kumulatívne podmienky a zároveň sú v zjavnom rozpore s konštantnou judikatúrou ústavného súdu a rovnako aj s ustálenou judikatúrou štrasburských orgánov ochrany práv“.

Vzhľadom na to, že sťažnosti sťažovateľov a sťažovateľky sú v ďalšej časti ich argumentácie v podstate totožné, ústavný súd bude poukazovať na ich argumenty spoločne.

Príkazy na použitie informačno-technických prostriedkov vydané v konaní špecializovaného trestného súdu pod sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463 zo 14. septembra 2008 vydaný na obdobie od 14. septembra 2008 do 11. decembra 2008 a pod sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464 zo 14. septembra 2008 vydaný na obdobie od 14. septembra 2008 do 11. decembra 2008 (ďalej len „príkazy na použitie informačno-technických prostriedkov“) neobsahujú:

a) meno a priezvisko (žiadne označenie osoby ani len „v hrubých rysoch“), sťažovatelia ani sťažovateľka v nich nie sú identifikovateľní, nie sú adresátmi týchto príkazov,

b) vo vzťahu k ich osobám neexistuje (nie je) žiadne odôvodnenie o nejakej trestnej činnosti, [absentuje argumentácia, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom ustanovené podmienky na zásah do ich práv na súkromie, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť a nezákonnosť napadnutých príkazov (porušenie zásady proporcionality)],

c) ani len meno a priezvisko sudcu pre prípravné konanie – „je v nich iba paraфа a od tlačok pečiatky so štátnym znakom, číslo 22 (príkaz je pre chýbajúci údaj o titule, funkcii, mene a priezvisku sudcu z hľadiska posúdenia jeho/ich vydania zákonným sudcom, nepreskúmateľný).“.

Podľa názoru sťažovateľov a sťažovateľky toto sú len niektoré a ničím nevyvrátiteľné skutočnosti, objektívne nedostatky spôsobujúce nezákonnosť a neústavnosť napadnutých príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov proti ich osobe. V nadväznosti na to uvádzajú, že „v každom prípade musí zásah do práva na súkromie zo strany orgánov štátnej moci splňať v zmysle doktríny štrasburských orgánov ochrany práva tri kritéria opodstatnenosti zásahu do základného práva každého jednotlivca“, medzi ktoré patrí „legalita, legitimita a proporcionalita“. Predmetné príkazy však podľa ich názoru nespĺňajú tieto elementárne parametre zákonnosti a ústavnosti, absentujú v nich všetky tri zásady, preto ich nemožno preskúmať. Napriek tomu, že tieto príkazy na použitie informačno-technických prostriedkov sa netýkali ich osoby, boli proti nim následne použité v rámci trestného konania, a preto došlo k porušeniu nimi označených práv podľa ústavy, listiny aj dohovoru. Okrem toho sťažovatelia zastávajú názor, že „všetky orgány verejnej moci (orgány ochrany práv) Slovenskej republiky absolútne odignorovali nálezy ústavného súdu (... I. ÚS 274/05, I. ÚS 117/07; III. ÚS 80/08, III. ÚS 133/2010, I. ÚS 114/2012, III. ÚS 97/2012)“. Sťažovateľka na uvedené nálezy ústavného súdu poukazuje s tým, že ich vo vzťahu k otázke tajného sledovania považuje za relevantné.

Sťažovatelia a sťažovateľka poukazujú tiež na to, že „jednou z extrémností označených príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov je, že namiesto identifikačných údajov sudcu pre prípravné konanie je pripojený nečitateľný podpis (parafa). Už len táto skutočnosť sama o sebe a bez ďalšieho spôsobuje nepreskúmateľnosť a nezákonnosť označených príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov.“.

Nezákonné príkazy podľa ich názoru už samy osebe automaticky a bez ďalšieho zakladajú nezákonnosť samotných obrazovo-zvukových záznamov vyhotovených na ich základe. Takto vyhotovené obrazovo-zvukové záznamy nemôžu slúžiť ani ako usvedčujúce, ale ani ako ospravedlňujúce dôkazy. Príkazy na použitie informačno-technických prostriedkov sú základnou zákonnou podmienkou a neoddeliteľnou, organickou súčasťou ich výstupov (v danom prípade tzv. videozáznamov, ich prepisov a prekladov), vyhotovených, resp. vykonaných na ich základe. Žiadny orgán verejnej moci nesmie akceptovať nezákonné príkazy na použitie informačno-technických prostriedkov. V tejto súvislosti sťažovatelia poukazujú aj na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 TdoV 3/2011

z 26. októbra 2011 vydané v inej veci, v ktorom mal najvyšší súd uviesť: „... *Nezákonné použitie prostriedku operatívno-pátracej činnosti má za následok, že akýkoľvek výsledok tohto nezákonného použitia nesmie byť použitý ako dôkaz, ani byť uznaný za dôkaz, pretože takýto dôkaz je nulitný, neúčinný od samého počiatku. Dôkaz získaný v rozpore so zákonom prenáša svoju nezákonnosť a procesnú nepoužiteľnosť aj na ďalší dôkaz, ktorý vychádza z obsahu nezákonne získaného dôkazu...*“

Zároveň považujú za potrebné zdôrazniť, že v Trestnom poriadku absentuje konkrétne ustanovenie o opravnom prostriedku proti vydaným rozhodnutiam (príkazom) o tajnom sledovaní orgánmi verejnej moci. Už táto skutočnosť podľa ich názoru zakladá porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru samostatne, ako aj čl. 8 dohovoru v spojení s čl. 13 dohovoru. Vzhľadom na uvedené preto *„jedine ústavný súd môže namietané príkazy na použitie informačno-technických prostriedkov zrušiť a súčasne prikázať súdu, ktorý nezákonné príkazy vydal, zlikvidovanie všetkých obrazovo-zvukových záznamov získaných realizáciou nezákonných príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov, ako aj ich prepisov a prekladov“*. Sťažovatelia zároveň žiadajú ústavný súd *„o priamu aplikáciu dohovoru a z neho vyplývajúcu judikatúru“*.

V ďalšej časti už nasleduje len argumentácia sťažovateľov.

Sťažovatelia k veci ďalej uvádzajú: *«I napriek tomu, že proti namietaným príkazom (rozhodnutiam) na použitie informačno-technických prostriedkov neexistuje konkrétny prostriedok nápravy, resp. rozhodnutia (príkazy) nemohol zrušiť ani súd prvého stupňa ani odvolací súd, legitímne som očakával, že aj v mojom prípade aspoň výstupy (obrazovo-zvukové záznamy, preklady a prepisy) získané na základe namietaných príkazov budú považované za nezákonné v súlade s označenou judikatúrou (nálezmi) ústavného súdu a judikatúrou štrasburského súdu, čo sa však nestalo, čím došlo k porušeniu princípu právnej istoty...*

... Odvolací súd na strane 31 v odseku 4 uviedol, citujem: „... Senát odvolacieho súdu sa oboznámil aj s utajovanou časťou spisu, pričom zistil, že v konkrétnom prípade rozhodovala sudkyňa pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu, ktorá na základe návrhu prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry z 10. septembra 2008

rozhodovala po začatí trestného stíhania vo veci a podľa § 114 ods. 1, 2 Tr. por. vydala príkaz na vyhotovenie obrazovo-zvukových záznamov. Nebolo teda jej povinnosťou skúmať pri podaní návrhu, či žiadosť spĺňa náležitosti predpokladané v ustanovení § 4 ods. 3 písm. b/ zákona na ochranu pred odpočúvaním...“

... Určitý stupeň nejasnosti je už v tom, že odvolací súd sa odvoláva na § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon na ochranu pred odpočúvaním“), ktorý je jednak osobitným zákonom, pričom navyše použitie informačno-technického prostriedku bolo v preskúmvanom prípade vydané podľa § 114 ods. 1, 2 Tr. por. a nie podľa zákona na ochranu pred odpočúvaním. Preto tvrdenie odvolacieho súdu, že nebolo povinnosťou sudkyne pre prípravné konanie skúmať pri podaní návrhu, či žiadosť spĺňa náležitosti predpokladané v ustanovení § 4 ods. 3 písm. b) zákona na ochranu pred odpočúvaním, je zmätočné a právne nesprávne, pretože uvedený zákon je v danej súvislosti neaplikovateľný. Dôkazom je i to, že v danej veci nebola podaná žiadosť na použitie informačno-technických prostriedkov podľa zákona na ochranu pred odpočúvaním, tak ako to nesprávne uvádza odvolací súd, ale bol podaný podnet na podanie návrhu na vydanie príkazu na vyhotovenie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov podľa Tr. por., čo je zásadný rozdiel. Ide o existenciu právnej chyby „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“.»

Sťažovatelia tiež nesúhlasia s tvrdením najvyššieho súdu, že „návrh prokurátora bol v danom prípade riadne odôvodnený podozrením z konkrétnej činnosti...“. Podľa ich názoru „toto tvrdenie odvolacieho súdu je v rozpore s obsahom neodtajnených podnetov, návrhov a príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov“. Sťažovatelia uvádzajú, že „keďže nedošlo k odtajneniu týchto dokumentov, nemôžem v tejto časti sťažnosti uvádzať z obsahu neodtajnených dokumentov a argumentovať, prečo sa skutkové okolnosti v nich uvedené na mňa vôbec nevzťahovali. Môžem uviesť iba toľko, že skutky vymedzené v podnetoch, návrhoch a príkazoch na použitie informačno-technických prostriedkov v porovnaní so skutkami, ktoré sa mne v podanej obžalobe kládli za vinu ako i v rozsudkoch súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu, nie sú vôbec zhodné, a to ani približne (nijako).“.

Obdobne sťažovatelia uvádzajú, že sa nemôžu bližšie vyjadriť ani k ďalšiemu vyjadreniu najvyššieho súdu, ktoré mal v napadnutom rozsudku uviesť: „... K tomu odvolací senát uvádza, že určité nepresnosti v súvislosti so znením podnetu na podanie návrhu na vyhotovenie obrazových, zvukových a obrazovo-zvukových záznamov v návrhu prokurátora na ich vydanie a vydanom príkaze sudkyne vznikli, ale podstata a totožnosť skutku boli zachované...“ Ani s týmto vyjadrením najvyššieho súdu však nesúhlasia.

Sťažovatelia uvádzajú, že najvyšší súd mal v napadnutom rozsudku tiež uviesť: „... Neuvedenie mena a priezviska sudcu, ktorý príkaz vydal je síce nedostatkom, ale iba formálnym a odstrániteľným. Nespôsobuje nepreskúmateľnosť z hľadiska, či bol vydaný zákonným sudcom...“ Podľa názoru sťažovateľov však „... odvolací súd odignoroval rozhodovaciu činnosť a ustálenú judikatúru ústavného súdu a konštantnú judikatúru ESLP v otázkach tajného sledovania orgánmi verejnej moci. Odvolací súd rozhodol v zjavnom rozpore s nálezom ústavného súdu zo dňa 20. 11. 2012, sp. zn. III. ÚS 97/2012... konal nesprávne a nezákonne, keď v otázkach identifikácie sudcu (nečitateľného podpisu, anonymného sudcu) na namietaných príkazoch o tajnom sledovaní sa neopieral o predbežnú (prejudiciálnu) otázku, ktorú už vyriešil ústavný súd v citovanom náleze. Bez ohľadu, že následky nečitateľného podpisu vyriešil ústavný súd v citovanom náleze, treba uviesť aj ďalšiu zásadnú skutočnosť, vyplývajúcu priamo z príslušných ustanovení Tr. por., ktorú odvolací súd opomenul. Požiadavka, aby priamo na príkaze bolo uvedené meno a priezvisko sudcu, ktorý príkaz vydal, vyplýva nielen z citovaného nálezu ústavného súdu, ale priamo zo zákona a preto neuvedenie týchto údajov do príkazu spôsobuje jeho nezákonnosť... Nad rámec možno uviesť, že už laickej verejnosti (bez právnického vzdelania) je známe, že každé rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktorým sa zasahuje do základných práv a slobôd garantovaných ústavou a medzinárodnými dokumentmi, musí spĺňať základné náležitosti. Jedným z elementárnych parametrov každého rozhodnutia je riadna identifikácia osoby, ktorá rozhodnutie vydala. Takáto identifikácia musí vyplývať priamo z rozhodnutia. O to viac to platí pri rozhodnutí o tajnom sledovaní, keďže na základe takého rozhodnutia sa mimoriadne závažným spôsobom zasahuje do základných práv a slobôd – do práva na súkromie. Primárne ide o porušené základného práva

garantovaného v čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny – nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi.“.

Sťažovatelia opakovane namietajú, že najvyšší súd odignoroval už spomenuté nálezy ústavného súdu, pričom ani neuviedol, prečo tak konal. Zastávajú preto názor, že z tohto pohľadu je odôvodnenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu nedostatočné. Sú presvedčení, že najvyšší súd aj špecializovaný trestný súd mali „*dať presvedčivú a preskúmateľnú odpoveď, prečo sa odchýlil (odklonil) od konštantnej judikatúry ústavného súdu, ktorý si v otázkach tajného sledovania osvojil judikatúru ESLP, a prečo sa s jeho nálezmi ako ani s judikatúrou ESLP argumentačne nevyrovnal...*

... Rozhodnutiu súdu prvého stupňa ako i odvolacieho súdu chýba preskúmateľná právna úvaha, a preto považujem napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok transparentných dôvodov. Nevysvetliť, prečo súd prvého stupňa ako i odvolací súd konal v tak závažnej otázke akou tajné sledovanie bezo sporu je, v zjavnom rozpore s ustálenou judikatúrou ústavného súdu a judikatúrou ESLP, ktoré už predbežné otázky k nezákonnosti tajného sledovania vyriešili vo svojej mnohopočetnej judikatúre, zakladá aj nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia a súčasne aj osobitne hrubé porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na spravodlivé súdne konanie a čl. 6 ods. 1 dohovoru.“.

Sťažovatelia tiež uvádzajú, že «*odvolací súd na strane 34 v odseku 1 veta prvá a druhá uviedol, citujem: „... Čo sa týka nálezu ústavného súdu, na ktorý poukazovali obžalovaní vo svojom odvolaní, senát odvolacieho súdu pripomína, že bol vydaný v úplne inej veci. Nešlo o nález, ktorý sa zaoberal trestnou činnosťou obžalovaných. Nešlo ani o rozhodnutie Pléna Ústavného súdu SR, preto v prerokúvanej veci nie je odvolací senát týmto nálezom viazaný...“*

... Táto argumentácia odvolacieho súdu je nejasná a nepreskúmateľná už z viacerých vyššie uvedených dôvodov, ale aj preto, že nie je podstatné, že nález ústavného súdu zo dňa 20.11.2012, sp. zn. III. ÚS 97/2012 sa nezaoberá mojou trestnou činnosťou a nie sú dôležité ani skutkové okolnosti. Jediné a podstatné je, že ústavný súd rozhodol a zdôraznil, že akékoľvek následné zisťovanie konkrétnej osoby zákonného sudcu nič nemení na jeho

nepreskúmateľnosti od samého začiatku. Som toho názoru, že odvolací súd pri plnení revíznej povinnosti porušil zákon v ustanoveniach § 317 Tr. por...».

Vo vzťahu k napadnutému rozsudku špecializovaného trestného súdu zo 16. septembra 2015 sťažovatelia zastávajú názor, že tento „je založený na základe neústavných a nezákonných príkazoch na použitie informačno-technických prostriedkov“.

V závere uvádzajú, že «Z rozhodovacej činnosti (z nálezu) Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že „... nemôžu byť nijaké pochybnosti o tom, že odpočúvanie telefonických hovorov je zásahom do práva na súkromie tak podľa čl. 22 ústavy a čl. 13 listiny, kde je to výslovne uvedené, ako aj podľa čl. 8 dohovoru (Klass a ostatní c. Spolková republika Nemecko zo 6. septembra 1978). Pritom nejde o zásah do práva na súkromie iba u držiteľa odpočúvanej telefónnej linky, ale táto ochrana patrí aj osobám, ktoré sú z tejto linky volané, resp. ktoré na túto linku volajú (Huvig a Kruslin c. Francúzsko z 24. apríla 1990)...“ Pre doplnenie možno uviesť, že za zásah do súkromia sa nepovažuje iba odpočúvanie telefonických hovorov ale aj napríklad vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov podľa platného Tr. por. Inými slovami, ak orgány verejnej moci použijú pri výkone svojej činnosti informačno-technické prostriedky, bez ohľadu na ich druh, takéto použitie sa vždy považuje za zásah do súkromia. Z hľadiska logického poradia tajnému sledovaniu bez ohľadu na jeho druh predchádzajú príkazy na použitie informačno-technických prostriedkov, resp. rozhodnutia, ktorými sa povoľuje tajné sledovanie orgánmi verejnej moci.».

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vydal tento nález:

„• Základné právo sťažovateľa na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 1 a ods. 2, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základné právo na ochranu súkromia podľa čl. 10 ods. 2 a čl. 13, na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 a nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 listiny, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1, na ochranu súkromia podľa čl. 8 ods. 1 a 2 a na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru, postupom a rozhodnutím Špeciálneho súdu v Pezinku – pracovisko Banská Bystrica ako predchodcu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica v konaniach

vedených pod sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463 (príkaz na použitie informačno-technických prostriedkov vydaný dňa 14. 09. 2008 na obdobie od 14. 09. 2008 do 11. 12. 2008) a sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464 (príkaz na použitie informačno-technických prostriedkov vydaný dňa 14. 09. 2008 na obdobie od 14. 09. 2008 do 11. 12. 2008), bolo porušené.

- Rozhodnutie Špeciálneho súdu v Pezinku – pracovisko Banská Bystrica ako predchodcu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica – príkaz na použitie informačno-technických prostriedkov sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463, vydaný dňa 14. 09. 2008 na obdobie od 14. 09. 2008 do 11. 12. 2008 sa zrušuje.

- Rozhodnutie Špeciálneho súdu v Pezinku... – príkaz na použitie informačno-technických prostriedkov sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464, vydaný dňa 14. 09. 2008 na obdobie od 14. 09. 2008 do 11. 12. 2008 sa zrušuje.

- Ústavný súd Špecializovanému trestnému súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica prikazuje zabezpečiť zlikvidovanie všetkých obrazovo-zvukových záznamov získaných realizáciou nezákonných príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov sp. zn. BB-ŠS-V-459- 01/08-Ntt-463, vydaný dňa 14. 09. 2008 na obdobie od 14. 09. 2008 do 11. 12. 2008 a sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464, vydaný dňa 14. 09. 2008 na obdobie od 14. 09. 2008 do 11. 12. 2008, ako aj ich prepisov a prekladov.

- Ústavný súd sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 100.000,- € (slovom sto tisíc eur), ktoré je Špecializovaný trestný súd Pezinok, pracovisko Banská Bystrica ul. Skuteckého 10, 974 01 Banská Bystrica, povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

- Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2, čl. 13 dohovoru postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 6/2016 a jeho rozsudkom z 10. novembra 2016 porušené bolo.

- Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. novembra 2016, sp. zn. 5 To 6/2016 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

- Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2, čl. 13 dohovoru postupom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská

Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. BB-3T 30/2013 a jeho rozsudkom z 16. septembra 2015 porušené bolo.

- *Rozsudok Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 16. septembra 2015, sp. zn. BB – 3 T 30/2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

- *Ústavný súd sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktorá je splatná do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu sťažovateľa Mgr. JUDr. Zoltána Perhácsa, PhD.“*

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„• *Základné práva sťažovateľky na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 1 a ods. 2. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základné právo na ochranu súkromia podľa čl. 10 ods. 2 a čl. 13, na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 a nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 38 ods. 1 listiny, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1, na ochranu súkromia podľa čl. 8 ods. 1 a 2 a na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru, postupom a rozhodnutím Špeciálneho súdu v Pezinku - pracovisko Banská Bystrica ako predchodcu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica v konaniach vedených pod sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463 (príkaz na použitie informačno-technických prostriedkov vydaný dňa 14.09.2008 na obdobie od 14. 09. 2008 do 11. 12. 2008) a sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464 (príkaz na použitie informačno-technických prostriedkov vydaný dňa 14. 09. 2008 na obdobie od 14. 09. 2008 do 11. 12. 2008), boli porušené.*

- *Rozhodnutie Špeciálneho súdu v Pezinku – pracovisko Banská Bystrica ako predchodcu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica – príkaz na použitie informačno-technických prostriedkov sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463, vydaný dňa 14. 09. 2008 na obdobie od 14. 09. 2008 do 11. 12. 2008, sa zrušuje.*

- *Rozhodnutie Špeciálneho súdu v Pezinku – pracovisko Banská Bystrica ako predchodcu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica – príkaz na použitie informačno-technických prostriedkov sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464, vydaný dňa 14. 09. 2008 na obdobie od 14. 09. 2008 do 11. 12. 2008, sa zrušuje.*

- *Ústavný súd Špecializovanému trestnému súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica prikazuje zabezpečiť zlikvidovanie všetkých obrazovo-zvukových záznamov získaných realizáciou nezákonných príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463, vydaný dňa 14. 09. 2008 na obdobie od 14. 09. 2008 do 11. 12. 2008 a sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464, vydaný dňa 14. 09. 2008 na obdobie od 14. 09. 2008 do 11. 12. 2008, ako aj ich prepisov a prekladov.*

- *Ústavný súd priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 43.000 € (slovom štyridsaťtri tisíc eur) sťažovateľke, ktoré je Špecializovaný trestný súd Pezinok, pracovisko Banská Bystrica ul. Skuteckého 10, 974 01 Banská Bystrica, povinný vyplatiť sťažovateľke na účet jej právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.*

- *Ústavný súd sťažovateľke priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktorá je splatná do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu sťažovateľov.“*

Sťažovatelia aj sťažovateľka výšku primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňujú tým, že prípadné konštatovanie porušenia ich označených práva „*nebude dostatočným zadosťučinením extrémne nezákonného zásahu do súkromia, nesplnením ani jednej z elementárnych náležitostí rozhodnutia – označených príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov...“*. Na základe týchto nezákonných príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov boli extrémne dlhú dobu (osem rokov, pozn.) nezákonne trestne stíhaní a v prípade sťažovateľov aj odsúdení.

Podľa ich názoru „*v dôsledku dlhotrvajúceho trestného konania a akceptácie nezákonných príkazov (rozhodnutí) na použitie informačno-technických prostriedkov proti mojej osobe došlo nielen k nelegálnemu zásahu do... súkromia, ale i k zhoršeniu... zdravotného stavu, rodinných pomerov, k strate zamestnania (prepustenie zo služobného pomeru colníka), k strate známych a k odsúdeniu okolím...“*. Sťažovatelia a sťažovateľka uvádzajú, že spôsob zásahu do súkromia otriasol ich dôverou v dodržiavanie základných princípov právneho štátu políciou, prokuratúrou a súdmi v Slovenskej republike. „*Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je v danom prípade dôvodné, pretože porušenie označených základných práv nemožno napraviť či odstrániť ani zrušením namietaných príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov, čo znamená, že neprichádza*

do úvahy uvedenie do pôvodného stavu, pretože k zásahu do môjho práva na súkromie už došlo a túto skutočnosť nemožno zvrátiť uvedením do predošlého stavu...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Predmetom predbežného prerokovania sťažností je sťažovateľmi a sťažovateľkou namietané porušenie ich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 10 ods. 2, čl. 13, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463 a sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464 a príkazmi na použitie informačno-technických prostriedkov zo 14. septembra 2008 a zároveň aj sťažovateľmi namietané porušenie ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru

postupom špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BB-3 T 30/2013 a jeho rozsudkom zo 16. septembra 2015 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 6/2016 a jeho rozsudkom z 10. novembra 2016.

II.1 K spojeniu sťažností na spoločné konanie

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

Podľa prvej vety § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán.

Z obsahu sťažností [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (vedených v spoločnom konaní pod sp. zn. Rvp 56/2017) a z obsahu sťažnosti [REDAKOVANÉ] (vedenej pod sp. zn. Rvp 57/2017) vyplýva, že všetci štyria menovaní sťažovatelia na základe vzájomne zhodnej argumentácie namietajú porušenie tých istých práv, ku ktorému malo dôjsť v tom istom trestnom konaní proti nim vedenom (resp. v jeho jednotlivých štádiách, pozn.). Sťažovatelia sú zároveň zastúpení tým istým právnym zástupcom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania rozhodol, že veci ním vedené pod sp. zn. Rvp 56/2017 a sp. zn. Rvp 57/2017 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 56/2017.

II.2.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľov a sťažovateľky podľa čl. 19 ods. 2, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 10 ods. 2, čl. 13, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463 a sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464 a príkazmi na použitie informačno-technických prostriedkov zo 14. septembra 2008

Sťažovatelia a sťažovateľka žiadajú vo svojich sťažnostiach vysloviť porušenie ich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 10 ods. 2, čl. 13, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. BB-ŠS-V-459-01/08-Ntt-463 a sp. zn. BB-ŠS-V-460-01/08-Ntt-464 a ich príkazmi na použitie informačno-technických prostriedkov zo 14. septembra 2008.

Podľa názoru sťažovateľov a sťažovateľky napadnuté príkazy na použitie informačno-technických prostriedkov sú nezákonné, neústavné a nepreskúmateľné, pretože *„nesplňajú viaceré elementárne, pritom zákonom striktne vyžadované kumulatívne podmienky a zároveň sú v zjavnom rozpore s konštantnou judikatúrou ústavného súdu a rovnako aj s ustálenou judikatúrou štrasburských orgánov ochrany práv“*, a preto aj samotné obrazovo-zvukové záznamy, ktoré boli na ich podklade vyhotovené, sú nezákonné a nemožno ich v trestnom konaní použiť ako usvedčujúce, ale ani ako ospravedlňujúce dôkazy a žiadny orgán verejnej moci ich nesmie akceptovať. Vzhľadom na uvedené došlo v napadnutom konaní k porušeniu ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a v nadväznosti na to aj k porušeniu ich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 22 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 10 ods. 2, čl. 13 a čl. 38 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, a keďže sťažovatelia a sťažovateľka nemajú žiadny účinný prostriedok nápravy proti týmto príkazom, došlo aj k porušeniu ich práva podľa čl. 13 dohovoru.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu

poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07, tiež II. ÚS 602/2015). Každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, preto musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04, II. ÚS 372/08).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd zastáva názor, že sťažovatelia aj sťažovateľka mali účinnú možnosť namietat' zákonnosť vydaných príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov v konaní pred všeobecnými súdmi a na tom podklade aj zákonnosť získaného dôkazného materiálu a z nich získaných dôkazov. Je v prvom rade v právomoci všeobecných súdov konajúcich v konkrétnej trestnej veci preskúmať, či príkaz na použitie informačno-technických prostriedkov spĺňa náležitosti dané príslušným zákonným ustanovením, a následne posúdiť, či boli informačno-technické prostriedky použité v súlade s vydaným príkazom, a v prípade, ak by to tak nebolo, tak to má jednoznačne za následok nepoužiteľnosť získaného dôkazu v trestnom konaní. Navyše, aj z jednotlivých sťažností sťažovateľov a sťažovateľky vyplýva, že sťažovatelia, ako aj sťažovateľka počas celého prebiehajúceho trestného konania v ich veciach namietali nezákonnosť príkazov na použitie informačno-technických prostriedkov, na základe ktorých boli vyhotovené nezákonné obrazovo-zvukové záznamy, ich prepisy a preklady, pričom zo spisovej dokumentácie týkajúcej sa jednotlivých sťažovateľov a sťažovateľky vyplýva, že vo veci konajúce súdy sa týmito ich námietkami aj zaoberali.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľov a sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

II.2.2 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BB-3 T 30/2013 a jeho rozsudkom zo 16. septembra 2015

V súlade s princípom subsidiarity zakotveným v čl. 127 ods. 1 ústavy, v zmysle ktorého ak je o ochrane sťažovateľom označených práv alebo slobôd oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci, postupoval ústavný súd aj pri posudzovaní tejto časti sťažnosti.

Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ sťažovatelia zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom v petite svojich sťažností žiadajú vysloviť porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru postupom špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BB-3 T 30/2013 a jeho rozsudkom zo 16. septembra 2015, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, nemá právomoc preskúmavať napadnutý rozsudok špecializovaného trestného súdu, pretože príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu označených práv sťažovateľmi bol v odvolacom konaní najvyšší súd. Sťažovatelia právo podať odvolanie proti napadnutému rozsudku špecializovaného trestného súdu využili a najvyšší súd o ňom riadne rozhodol.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nemá právomoc ani na prerokovanie sťažnosti v časti, ktorá smeruje proti postupu špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. zn. BB-3 T 30/2013 a jeho rozsudku zo 16. septembra 2015, a preto sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

II.2.3 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 6/2016 a jeho rozsudkom z 10. novembra 2016

Sťažovatelia v sťažnosti žiadajú vysloviť aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 a čl. 13 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 6/2016 a jeho rozsudkom z 10. novembra 2016.

Ústavný súd zo spisovej dokumentácie vedenej vo veci sťažovateľov zistil, že sťažovatelia ešte pred podaním ich sťažností ústavnému súdu v predmetnej veci podali proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu dovolanie cestou špecializovaného trestného súdu (3. januára 2017, pozn.) z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku, obsahom ktorého bola v časti relevantnej pre toto konanie totožná argumentácia, akou odôvodňujú aj porušenie svojich označených práv podľa ústavy a dohovoru. Navyše, v čase podania sťažnosti sťažovateľov ústavnému súdu nebolo ešte o ich dovolaní právoplatne rozhodnuté.

Trestný poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorého účelom je náprava procesných a hmotnoprávných pochybení v právoplatne skončených konaniach a ktorý sú sťažovatelia oprávnení využiť na posúdenie podstatnej časti ich argumentácie, preto až preskúmaním namietaných právnych pochybení príslušným súdom v trestnom konaní možno posúdiť sťažovateľmi namietané porušenie princípov spravodlivého súdneho konania, a tým aj porušenie ich základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru v konaní pred ústavným súdom.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, neznamená

samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 420/2011).

Vzhľadom na uvedené, keďže v predmetnej veci v čase podania sťažnosti sťažovateľov ústavnému súdu existoval iný orgán verejnej moci (najvyšší súd) oprávnený poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľov, ich sťažnosti podané ústavnému súdu možno považovať za predčasne podané (na veci nič nemení, že najvyšší súd medzičasom už o dovolaní sťažovateľov rozhodol uznesením sp. zn. 2 TdoV 1/2017 z 24. mája 2017, pozn.). Za danej situácie v prípade, ak by ústavný súd prípadne prijal sťažnosť na ďalšie konanie, došlo by k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd (m. m. II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobovateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len ťažko odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu.

Ako už bolo uvedené, z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základných práv a slobôd poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecný súd („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a ústavný súd až subsidiárne. Z princípu subsidiarity vyplýva, že ústavný súd poskytuje ochranu základným právam a slobodám iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať

aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania (napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 197/08).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd považuje sťažnosť sťažovateľov v tejto časti za predčasne podanú, a teda podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde za neprípustnú. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Nad rámec odôvodnenia tejto časti rozhodnutia ústavný súd v záujme právnej istoty sťažovateľov poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010), v ktorých vyslovil, že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. V prípade, ak by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53 a 54).

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov a sťažovateľky uplatnenými v petite ich sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2017